

PROGRAMA #educaSJD. PROJECTE ALTAVEU! (APS)

#educaSJD és l'aposta de Solidaritat Sant Joan de Déu per treballar la sensibilització amb els i les joves.

Amb el projecte Altaveu! s'ofereix als centres educatius xerrades de sensibilització sobre els següents àmbits amb que treballa l'entitat:

- Sense llar
- Salut mental
- Gent gran i dependència
- Infància hospitalitzada
- Migracions
- Prevenció d'addiccions
- Discapacitat

Per després implicar els i les joves en la creació d'una campanya de sensibilització de l'entorn. Un projecte que, en essència, busca un canvi de mirada i d'actitud primer dels/les joves i, de retruc, del seu entorn.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics i concertats

ETAPA

Secundària, batxillerat i cicles formatius.

DURADA

Variable dins d'un curs acadèmic

CONTEXT

Conèixer la realitat de les persones més vulnerables ens permet comprendre la seva situació i actuar per transformar-la. Amb aquesta premissa, des de Sant Joan de Déu treballem des de fa més de 10 anys en la creació de diferents eines per apropar aquesta realitat a la societat i buscar la seva implicació perquè ningú en quedi exclòs.

Creiem que l'educació en valors és un element clau per construir una societat més justa i inclusiva i que el potencial per trencar l'estigma social que sovint envolta els col·lectius amb els quals treballem està en els joves i en els nens.

La tasca de sensibilització resulta indispensable en el context en que vivim, on la desinformació i l'estigmatització aboca a una major exclusió als col·lectius vulnerables. Que l'alumnat creï recursos i materials de sensibilització amplifica el missatge que des de Solidaritat Sant Joan de Déu tractem de transmetre. D'altra banda, la mirada, els canals i els missatges que utilitzen els joves afegeix valor a tot allò que dissenyen, ja que parlen de tu a tu amb el públic al que es dirigeixen, des del vincle i la confiança.

Al llarg dels darrers anys, alumnes d'escoles i instituts de Barcelona i rodalies s'han convertit en l'altaveu dels col·lectius vulnerables, a través de la creació i difusió de vídeo clips sobre persones en situació de sense llar, documentals socials sobre islamofòbia, exposicions fotogràfiques sobre la salut mental, díptics informatius sobre el risc del consum de tòxics, campanyes de sensibilització en xarxes socials...

OBJECTIUS

- 1. Sensibilitzar per transformar.** Sensibilitzar i mobilitzar els joves entorn les realitats dels col·lectius vulnerables. Mitjançant el programa es volen generar actituds de respecte i coresponsabilitat, desestigmatitzar i desacreditar tòpics i prejudicis sobre les persones en risc d'exclusió i fomentar la posada en pràctica, per part dels joves, de valors com la solidaritat i la implicació.
- 2. Els joves com a llavor del canvi social.** A través dels joves es busca, de retruc, connectar amb la resta de la ciutadania. En aquest sentit, es tracta de buscar canals per conec tar amb la comunitat educativa i l'entorn social i veïnal fent ressò de la realitat amb la que han entrat en contacte a través de les xerrades.
- 3. Treballar competències.** #educaSJD és un programa connectat amb les necessitats de la comunitat educativa, els seus objectius, que també són d'aprenentatge, responen a la demanda d'una educació basada en l'assoliment de competències de l'alumnat a través de l'experiència, més que no pas en l'adquisició de coneixements sobre un tema desconnectats de la realitat. Així, possibiliten el treball de la majoria de competències bàsiques marcades en els actuals plans educatius i les directament relacionades amb la pròpia essència del programa, com ara la competència en l'àmbit social i en el lingüístic.

A QUI VA ADREÇAT

Secundària, batxillerat i cicles formatius.

DURADA

La durada del programa pot variar segons les necessitats dels centres educatius adaptant-se als projectes específics i oferint possibilitats que van des de la setmana lectiva al curs complet.

DESCRIPCIÓ

Metodologia

El Programa Altaveu! És un projecte d'Aprenentatge Servei que permet als centres educatius implicar-se en la creació d'una campanya de sensibilització alhora que els alumnes adquireixen coneixements i milloren competències. Cada centre educatiu pot treballar els diferents àmbits proposats a partir dels recursos i les pròpies campanyes de sensibilització que l'entitat a desenvolupat els darrers anys i a partir d'aquí implicar-se en la creació de la seva pròpia campanya de sensibilització de l'entorn.

ÀMBIT 1: Sensellarisme o exclusió social. "OPERACIÓ CAU"

Prenent com a punt de partida la campanya www.lavidamateixa-sjd.org acostem als joves les diferents cares de l'exclusió social i la pobresa.

El projecte Altaveu! en aquest cas, inclou:

- **Xerrada de sensibilització** per part de professionals i persones usuàries dels Serveis Socials de Sant Joan de Déu.
- **Escape room** per a mòbils "Operació Cau"
- **Materials didàctics** que permeten aprofundir en la temàtica
- **Proposta d'ApS** que culmina en la campanya de sensibilització de "Emergència digital" que proposa als joves sensibilitzar l'entorn a través d'una campanya de recollida de mòbils.

ÀMBIT 2: Dependència i gent gran. "DEL MONÒLEG AL DIÀLEG"

A partir també de la campanya www.lavidamateixa-sjd.org s'aprofundeix en com l'edat i la salut pot limitar l'autonomia d'algunes persones, creant la necessitat d'una atenció especial i com la soledat pot esdevenir una de les grans problemàtiques a les que fa front el col·lectiu de gent gran o les persones amb situació de dependència. La proposta del programa Altaveu per treballar aquest àmbit inclou:

- **Xerrada de sensibilització** per part de professionals i persones usuàries dels Serveis Sociosanitaris de Sant Joan de Déu
- **Materials didàctics** que permeten aprofundir en la temàtica
- **Proposta d'ApS** que culmina en la participació activa a la campanya de sensibilització "*Del monòleg al diàleg*"

ÀMBIT 3: Salut mental i joves.

Opció "DES-NUDOS"

"Des-nudos" és un documental sobre converses íntimes i personals de set joves en relació amb algun problema de salut mental que pateixen o han patit amb una persona del seu entorn. Un documental que dona veu als joves protagonistes i també a les persones que les han acompanyat durant tot el seu procés (de superació, diagnòstic, incertitud, tractaments...) a parlar de tot el que han viscut sobre el trastorn mental que han patit en primera persona amb l'objectiu de trencar estigmes sobre la salut mental.

La proposta del programa Altaveu! vinculada a aquest documental i a la temàtica de salut mental inclou:

- **Xerrada de sensibilització** per part de professionals i persones usuàries del Parc Sanitari de Sant Joan de Déu
- **Materials didàctics** que permeten aprofundir en la temàtica.
- **Proposta d'ApS** que tingui per objectiu la difusió del documental a l'entorn de l'alumnat.

Opció #NOalCiberbullying

El maltractament entre iguals on abans es limitava a l'aula o al pati, ara es trasllada a l'espai digital, a causa d'un mal ús de les tecnologies. Un espai del qual és pràcticament impossible de desconnectar i que persegueix a la víctima per totes parts i a qualsevol hora del dia amb greus efectes sobre la salut mental dels joves. Davant aquest problema s'ha elaborat la campanya [#NOalCiberbullying](#) que neix de la necessitat de fer visible la problemàtica que pateixen molts nens, joves i adolescents i que afecta de ple a tota la comunitat educativa.

Es concreta en un projecte per les xarxes amb més de 30 vinyetes de Javirroyo i un escape room pel mòbil "El silenci del mirall" que té com a objectiu generar debat des d'una posició restaurativa i no culpabilitzada. Es pretén sensibilitzar i prevenir un fet que succeeix amb freqüència del qual es reacciona amb el silenci.

- **Xerrada de sensibilització** per part de professionals i persones usuàries de Parc Sanitari Sant Joan de Déu.
- **Escape room** per a mòbils "El silenci del mirall"
- **Campanya**
- **Materials didàctics** que permeten aprofundir en la temàtica
- **Proposta d'ApS** que culmina en la campanya de sensibilització de "Emergència digital" que proposa als joves sensibilitzar l'entorn a través d'una campanya de recollida de mòbils.

RESTA ÀMBITS: Migracions, discapacitat, prevenció d'addiccions...

Qualsevol dels àmbits amb els que treballem és susceptible de ser objecte d'una campanya de sensibilització. Per això, oferir als centres educatius recursos per contextualitzar la temàtica i participar en la creació posterior d'una campanya de sensibilització. En aquest sentit, escoles i instituts que vulguin treballar altres àmbits compten amb:

- **Xerrada de sensibilització** per part de professionals i persones usuàries dels centres de Sant Joan de Déu
- **Materials didàctics** que permeten aprofundir en la temàtica
- **Proposta d'ApS** per la realització d'una campanya de sensibilització

Organització, calendari i implicació horària

Requereix dedicar a partir de 12 hores lectives repartides en:

- Xerrada de sensibilització (1-2 hores)
- Visita al centre de referència (2-4 hores, possibilitat depenent de l'àmbit)
- Activitats a l'aula (2-4 hores, opcional a desenvolupar autònomament al centre educatiu)
- Formació específica en campanyes de sensibilització (1 hora)
- Realització i producció de la campanya (a partir de 2 hores)
- Difusió de campanya (1-6 hores)

Els compromisos del centre educatiu:

- Participar de les sessions formatives del personal docent.
- Promoure la participació dels alumnes en les xerrades, formacions i visites al centre assistencial.
- Oferir les eines i recursos de la web de batecs-sjd.org per millorar el coneixement sobre el tema durant la realització del programa.
- Facilitar espais per la realització de xerrades i afavorir amb espais o recursos materials la realització de les campanyes.
- Gestionar els drets de imatge dels participants per tal de poder captar imatges i utilitzar-les per a la difusió de les mateixes en xarxes i mitjans de comunicació.
- Respondre a les enquestes d'avaluació del programa.
- Participar en l'acte de cloenda dels programes #educaSJD.

FORMACIÓ ASSOCIADA

Formació a docents per a la realització del Programa (1 sessió de dues hores).

QUÈ S'ESPERA

S'espera que el programa hagi contribuït a:

- Sensibilitzar els joves sobre la realitat d'alguns dels col·lectius amb situació vulnerables amb els que treballa l'entitat.
- Trencar amb els estigmes que pesa sobre les persones en risc d'exclusió i mostrar-los que aquestes persones estan presents al seu entorn.
- Despertar entre l'alumnat el valor de la solidaritat i la implicació com a eina de canvi social.
- Entendre la sensibilització com una eina per canviar la mirada i l'actitud de la societat vers les persones vulnerables.

CONTACTE

Martí Boneta
CRP Les Corts- Ciutadania i valors
crp-lescorts@xtec.cat

Noemí Pes
Responsable #educaSJD
noemi.pes@sjd.es
T. 932 532 136 ext. 290

